

HAJDÚSÁGI MÚZEUM

H-4220 Hajdúböszörmény, Kossuth Lajos utca 1.

Telefon: (+36-52) 229-038

E-mail: info@hajdusagimuzeum.hu ❖ www.hajdusagimuzeum.hu

Szakmai beszámoló

a Hajdúsági Múzeum restaurálási és állományvédelmi tevékenységét segítő anyagok és eszközök beszerzéséről

Pályázati azonosító: 209111/00026

Elérési cím:
www.hajdusagimuzeum.hu/letoltesek/

A Hajdúsági Múzeum alapítója H. Fekete Péter a múzeumban történő munkálatok megismerését a régi pénzek gyűjtésével kezdte. Varjasi Imre: A Hajdúsági Múzeum rövid története, munkatársainak bibliográfiája című publikációjában említést tesz róla röviden: „- Itt kívánjuk megemlíteni, hogy a régiségtárat a philológiai szertár részeként kezelték. Legjelentősebb része a numizmatikai gyűjtemény volt.”

Meggyőződéseink szerint a gyűjteményt az elmúlt évtizedekben elhanyagolták. Két helyiségben volt elhelyezve. Egyik része egy irodai széfben, másik része pedig a helytörténeti gyűjtemény raktárában egy éremszekrényben kapott helyet. Az érmék és a papírpénzek többsége nem műtárgybarát módon, rendezetlenül voltak tárolva. Ebben a formában nem voltak átláthatóak, nehezítette a gyűjteménnyel történő munkát a szakdolgozók számára.

A fentebb említett okok miatt jutottunk arra a döntésre, hogy a már lezárt numizmatikai gyűjteményt műtárgyvédelmi szempontoknak megfelelő körülmények közzé helyeznénk el.

Az NKA Múzeumok Kollégiuma által 2021 tavaszán meghirdetett „Állományvédelem, restaurálás valamint állományvédelmi, restaurálási tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzése” című pályázattal lehetőség nyílt a numizmatikai gyűjtemény rendbetételére. A múzeum a megítélt pályázati támogatásból műtárgyvédelmi szempontoknak megfelelő érem- és papírpénztároló eszközök, valamint további új műhelyfelszerelések beszerzését valósította meg.

Támogatás összege: 400 000 Forint; Önrész: 32 024 Forint

HAJDÚSÁGI MÚZEUM

H-4220 Hajdúböszörmény, Kossuth Lajos utca 1.

Telefon: (+36-52) 229-038

E-mail: info@hajdusagimuzeum.hu ❖ www.hajdusagimuzeum.hu

A pályázat útján a Hajdúsági Múzeum az alábbi tároló eszközöket, valamint új restaurátor eszközöket és műhelyfelszereléseket szerezte be:

Tároló eszközök

<i>Termék</i>	<i>Leírás</i>	<i>Mennyiség</i>	<i>Összeg</i>
Leuchtturm Optima bankjegytartó lap	1 részes	50 db.	15 000 Ft.
Leuchtturm Optima bankjegytartó lap	2 részes	305 db.	91 500 Ft.
Leuchtturm Optima bankjegytartó lap	3 részes	60 db.	18 000 Ft.
Leuchtturm Optima éremtartó lap	54 érméhez 20 mm ø-ig	65 db.	39 000 Ft.
Leuchtturm Optima éremtartó lap	35 érméhez 27 mm ø-ig	30 db.	18 000 Ft.
Leuchtturm Optima éremtartó lap	24 érméhez 34 mm ø-ig	60 db.	36 000 Ft.
Leuchtturm Optima éremtartó lap	15 érméhez 42 mm ø-ig	50 db.	30 000 Ft.
Leuchtturm Optima éremtartó lap	6 érméhez 65 mm ø-ig	40 db.	24 000 Ft.
DEFT fotódoboz	35x33x7 cm 32,5x31x6,5 4 gyűrűs	16 db.	115 824 Ft.
Összesen:			387 324 Ft.

Új restaurátor eszközök, műhelyfelszerelések

<i>Termék</i>	<i>Leírás</i>	<i>Mennyiség</i>	<i>Összeg</i>
Leuchtturm Deluxe éremcsipesz	Végén műanyag bevonat. Fordított működésű.	2 db.	8 000 Ft.
Leuchtturm éremcsipesz	Végén műanyag bevonat.	2 db.	4 800 Ft.
Leuchtturm bélyegcsipesz	Vég ehajlított lapátforma.	2 db.	4 800 Ft.
Leuchtturm nagyító	3x nagyítás, ø75 mm	2 db.	7 600 Ft.
Leuchtturm UV lámpa	Hosszú hullámú max 366 nm. 4 wattos fénycső.	1 db.	6 000 Ft.
Leuchtturm Libra 500 digitális éremmérleg	Mérési tartomány: 0,1 – 500 g	1 db.	13 500 Ft.
Összesen:			44 700 Ft.
Végösszeg:			432 024 Ft

HAJDÚSÁGI MÚZEUM

H-4220 Hajdúböszörmény, Kossuth Lajos utca 1.

Telefon: (+36-52) 229-038

E-mail: info@hajdusagimuzeum.hu ❖ www.hajdusagimuzeum.hu

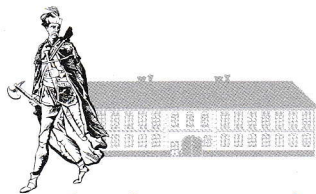
Tároló eszközök értékelése, hasznosulása

A numizmatikai gyűjtemény helytörténeti raktárban elhelyezett darabjai egy éremszekrényben voltak elhelyezve. Itt többnyire középkori érmék, valamint kisebb mennyiségű újkori fém- és papírpénzek fordultak elő. A fából készült szekrény lapos fiókjai filccel béleltek, ragasztottak, ami napjainkban már nem felel meg a műtárgyvédelmi szempontoknak. Ennek tetejében az érmék ne voltak elrekeszelve egymástól, így, ha kihúztunk egy fiókot az érmék csúszkáltak a filc lapon és egymásnak is ütközhettek. A gyűjtemény irodai széfben elhelyezett érméi kis dobozokban, tasakokban becsomagolva, szabadon vagy rolniban voltak tárolva. A papírpénzek egy része vékonyabb kartonlapon fényképsarkokkal, illetve átlátszó enyves ragasztószalaggal voltak rögzítve. Ezek a lapok egy már szétesőben lévő irattartó mappában foglaltak helyet. A papírpénzek másik része kettéhajtott, összetűzött szélű papírlapokban voltak tárolva. Valamint sok papírpénz kötegekben állt a széfben. Ebben a formában az ilyen módon elhelyezett régi pénzek nem átláthatóak, nem ellenőrizhető könnyen az állapotuk.

A teljes gyűjtemény jelenlegi száma különböző múltbéli események miatt (háborús károk; bonyolult, elhanyagolt nyilvántartás) pontosan nem ismert. Alapos felmérést nem hajtottak végre korábban. Egy bonyolult úton lezajlott felmérésnek köszönhetően rövid időn belül született meg az eredmény, amely során darabszámra és méret szerint sikerült összeírni a gyűjteményt és az alapján beszerezni a tárolóeszközöket.

A műtárgyvédelmi szempontoknak eleget téve olyan tárolóeszközök beszerzését terveztük, amelyek alkalmasak érmék és papírpénzek tárolására. Lehetőleg műtárgybarát anyagokból készüljenek és a tárgyakat elkülönítve lehessen tárolni benne. Erre a célra érem- és papírpénz tartó albumlapok és gyűrűs tárolódoboz beszerzését valósítottuk meg.

A kémiai lágyszermentes albumlapok a megfelelő beosztásuknak köszönhetően biztosítani tudják a különböző méretű érmék és papírpénzek számára a biztonságos tárolását. A savmentes kartonpapírból készült gyűrűs archiváló doboz pedig az albumlapok lefűzésére és tárolására használható. Ennek a megoldásnak köszönhetően a műtárgybarát tárolás mellett könnyen kezelhetővé és áttekinthetővé válik a múzeum numizmatikai gyűjteménye. A gyűjtemény a helytörténeti raktárban kapná meg a végleges helyét egy már meglévő zárható fémszekrényben elhelyezve.

HAJDÚSÁGI MÚZEUM

H-4220 Hajdúböszörmény, Kossuth Lajos utca 1.

Telefon: (+36-52) 229-038

E-mail: info@hajdusagimuzeum.hu · www.hajdusagimuzeum.hu

Restaurátor eszközöket és műhelyfelszerelések értékelése, hasznosulása

A numizmatikai gyűjtemény rendbetétele kapcsán merült fel további, a gyűjtemény kezeléséhez és/vagy restaurálási tevékenységek során is alkalmazható új eszközök, felszerelések beszerzésének tervezete, amely során különböző csipeszek, nagyítók, UV lámpa és egy kis mérési tartományban mérő digitális mérleg beszerzését valósítottuk meg a támogatásból.

A különböző típusú és profilú csipeszek kisebb tárgyak stabil fogását biztosítja. Az éremcsipeszek végén lévő műanyag bevonatnak köszönhetően megakadályozza a tárgyak sérülését. Raktári és restauratori segédeszközként terveztük alkalmazni az eszközöket. Raktári felhasználás során a kisebb tárgyak mozgatása alkalmával a stabil fogást biztosítaná, úgy, hogy közben nem sértjük a tárgyak felületét. Kialakításuknak köszönhetően például az érmék albumlapokba történő behelyezését és kivételét megkönnyíti. A bélyegcsipesz lapított végének köszönhetően szintén megkönnyítené a kisebb tárgyak mozgatását. Másrészt restaurálási munkálatok során is megkönnyíthetik a kisebb tárgyak kezelését.

A nagyítót a kisebb tárgyak vizsgálata során tervezzük alkalmazni, segítve a restauratori, raktári és kutatószolgálati munkálatokat az apróbb részletek, minták feltérképezésével, apróbb szövegek olvasásával.

Az UV lámpa a restaurálást megelőző anyagvizsgálatok megvalósítására alkalmazható. A hordozható kézi UV lámpa előnye, hogy kis mérete miatt könnyen kezelhető. Egy ilyen eszköz nagy segítséget nyújt a különböző tárgyak vizsgálata során. Segítségével régi kéziratos dokumentumok tintavizsgálatához, ragasztó- és festékanyagok azonosításához egyaránt tudjuk alkalmazni a jövőben.

A kis mérési tartományban mérő digitális mérleg beszerzése azért vált fontossá, mert ellenben a meglévő nagy mérleggel, képes a finomabb mérésekre. Kisebb mennyiségű vegyszerek, kisebb tárgyak mérésére kiválóan alkalmazható. Megkönnyíti a múzeumi szakdolgozók munkáját.

Hajdúböszörmény 2022. május 27.

.....
Mile Balázs
restaurátor

HAJDÚSÁGI MÚZEUM

H-4220 Hajdúböszörmény, Kossuth Lajos utca 1.

Telefon: (+36-52) 229-038

E-mail: info@hajdusagimuzeum.hu ❖ www.hajdusagimuzeum.hu

Fotódokumentáció

HAJDÚSÁGI MÚZEUM

H-4220 Hajdúböszörmény, Kossuth Lajos utca 1.

Telefon: (+36-52) 229-038

E-mail: info@hajdusagimuzeum.hu ❖ www.hajdusagimuzeum.hu

HAJDÚSÁGI MÚZEUM

H-4220 Hajdúböszörmény, Kossuth Lajos utca 1.

Telefon: (+36-52) 229-038

E-mail: info@hajdusagimuzeum.hu ❖ www.hajdusagimuzeum.hu

HAJDÚSÁGI MÚZEUM

H-4220 Hajdúböszörmény, Kossuth Lajos utca 1.

Telefon: (+36-52) 229-038

E-mail: info@hajdusagimuzeum.hu ❖ www.hajdusagimuzeum.hu

